

EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSIKSI LUOTTOSOPIMUKSESTA KULUTTAJALLE ANNETTAVISTA TIEDOISTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISESTA SEKÄ LUOTONANTAJIEN JA LUOTONVÄLITTÄJIEN AMMATILLISISTA VAATIMUKSISTA ERÄISSÄ KULUTTAJALUOTOISSA

1 Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

1.1 Asian tausta

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/2225 kuluttajaluottosopimuksista ja direktiivin 2008/48/EY kumoamisesta (jäljempänä **kuluttajaluottodirektiivi**) on pantu pääosin täytäntöön kuluttajansuojalain muuttamisesta annetulla lailla (31/2026), eräiden kuluttajaluottojen välittäjistä annetulla lailla (33/2026) ja niihin liittyvillä laeilla. Lait tulevat voimaan pääosin 20 marraskuuta 2026.

Kuluttajaluottodirektiivin panemiseksi täytäntöön on tarpeen antaa lisäksi kaksi valtioneuvoston asetusta, joista yhdellä muutettaisiin ennen luottosopimuksen tekoa kuluttajalle annettavia tietoja ja luottosopimuksessa mainittavia tietoja koskevaa sääntelyä ja toisella säädettäisiin tarkemmin luotonantajien ja luotonvälittäjien ammatillisista vaatimuksista eräissä kuluttajaluotoissa.

Kuluttajaluottodirektiivin täytäntöönpanoaika on päättynyt 20 päivänä marraskuuta 2025, ja direktiivin täytäntöön panemiseksi annettuja säännöksiä on sovellettava 20 päivästä marraskuuta 2026.

1.2 Asetuksenantovaltuudet

Valtioneuvoston asetus luottosopimuksesta kuluttajalle annettavista tiedoista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Kuluttajansuojalain (38/1978) 7 luvun 8 a §:n mukaan varoituksen sisällöstä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Asetuksenantovaltuus koskee kuluttajaluoton mainonnassa annettavaa selkeää ja näkyvää varoitusta siitä, että luoton ottamisesta aiheutuu kuluttajalle kustannuksia, ja on rajoitettu varoituksen sisältöön.

Kuluttajansuojalain 7 luvun 9 §:n 2 momentin mukaan kuluttajalle ennen luottosopimuksen tekemistä annettavista tiedoista ja niiden antamiseen käytettävästä ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Kuluttajansuojalain 7 luvun 10 §:n mukaan kuluttajalle kuluttajaluoton puhelinmyynnissä annettavista tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Kuluttajansuojalain 7 luvun 17 §:n 3 momentin mukaan luottosopimuksessa mainittavista tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Kuluttajansuojalain 7 luvun 37 §:n 4 momentin mukaan osamaksusopimuksessa mainittavista tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Kuluttajansuojalain 7 luvun 41 §:n 2 momentin mukaan kuluttajalle ennen maksujärjestelysopimuksen tekemistä annettavista tiedoista ja niiden antamiseen käytettävästä ”Eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Kuluttajansuojalain 7 luvun 42 §:n mukaan kuluttajalle maksujärjestelysopimuksesta puhelimesta annettavista tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Kuluttajansuojalain 7 a luvun 6 §:n 2 momentin mukaan ennen asuntoluottosopimuksen tekemistä annettavista tiedoista ja niiden antamiseen käytettävästä ESIS-lomakkeesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Kuluttajansuojalain 7 a luvun 7 §:n mukaan tarjottaessa asuntoluottoa puhelimitse kuluttajalle annettavista tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Kuluttajansuojalain 7 a luvun 15 §:n 3 momentin mukaan asunto-omaisuuteen liittyvästä luotosta tehtävässä sopimuksessa mainittavista tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Valtioneuvoston asetus luotonantajien ja luotonvälittäjien ammatillisista vaatimuksista eräissä kuluttajaluotoissa

Kuluttajansuojalain 7 luvun 49 e §:n mukaan luotonantajalta ja luotonvälittäjältä vaadittavasta asiantuntemuksesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain (186/2023) 10 §:n 4 momentin mukaan luotonantajalta ja vertaislainanvälittäjältä vaadittavasta asiantuntemuksesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Eräiden kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain 6 §:n 4 momentin mukaan luotonvälittäjäksi rekisteröitymistä koskevan ilmoituksen tekijältä ja sen ylimmältä johdolta edellytettävästä luottotoiminnan asiantuntemuksesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Eräiden kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain 10 §:n 2 momentin mukaan luotonvälittäjän henkilöstöltä vaadittavasta asiantuntemuksesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Luottolaitostoinnasta annetun lain (610/2014) 15 luvun 12 a §:n 3 momentin mukaan luottolaitoksen henkilöstöltä vaadittavasta asiantuntemuksesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

2 Asian valmistelu

Asetukset on valmisteltu oikeusministeriössä virkatyönä. Asetukset on tarkistettu oikeusministeriön laintarkastuksessa.

[Asiassa on järjestetty lausuntokierros 23.1.–11.2.2026. Lausuntoja on pyydetty keskeisiltä viranomaisilta ja järjestöiltä sekä muutamalta luotonantajalta. Lausuntopyyntö on julkaistu lausuntopalvelu.fi-verkkosivustolla.]

3 Nykytila ja keskeiset ehdotukset

3.1 Valtioneuvoston asetus luottosopimuksesta kuluttajalle annettavista tiedoista

Luottosopimuksesta kuluttajalle annettavista tiedoista annetulla valtioneuvoston asetuksella on pantu osaltaan täytäntöön kulutusluottosopimuksista ja neuvoston direktiivin 87/102/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (jäljempänä **kumottu kulutusluottodirektiivi**) sekä kuluttajille tarkoitetuista kiinteää asunto-omaisuutta koskevista luottosopimuksista ja direktiivien 2008/48/EY ja 2013/36/EU sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/17/EU (jäljempänä **asuntoluottodirektiivi**) säännöksiä ennakkotietojen antamisesta ja luottosopimuksen sisällöstä. Asetuksessa säädetään ennen kuluttajaluottosopimuksen tekemistä annettavista tiedoista (1, 2 a ja 3 §), kuluttajaluottoja koskevien ennakkotietojen antamisesta puhelimitse (2 ja 4 §) sekä kuluttajaluottosopimuksessa mainittavista tiedoista (5, 5 a, 6 ja 7 §). Asetuksessa on myös kolme liitettä, jotka vastaavat kumotun kulutusluottodirektiivin liitteitä I ja II (asetuksen liite 1 ja 2) sekä asuntoluottodirektiivin liitettä II (asetuksen liite 3).

Kuluttajaluottodirektiivin säännökset ennakkotietojen antamisesta ja luottosopimuksen sisällöstä sekä kuluttajaluottodirektiivin liitteet poikkeavat joiltakin osiltaan kumotun kulutusluottodirektiivin vastaavista. Valtioneuvoston asetusta muutettaisiin näiltä osin kuluttajaluottodirektiivin panemiseksi täytäntöön. Lisäksi asetuksen säännösten soveltamisalaa täsmennettäisiin aiempaan nähden niin, että kustakin säännöksestä kävisi ilmi sen aineellinen soveltamisala. Säännöksiä myös tarkistettaisiin päällekkäisyyksien poistamiseksi niin, ettei niissä säädettäisi jo lailla säädettävistä seikoista.

Kokonaan uutta sääntelyä olisi säännös kuluttajaluoton mainonnassa annettavasta varoituksesta (7 a §). Sääntelyn taustalla on kuluttajaluottodirektiivin 8 artiklan 1 kohta, jonka mukaan jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luottosopimuksia koskevaan mainontaan sisältyy selkeä ja näkyvä varoitus, jolla kuluttajat tehdään tietoisiksi siitä, että lainan ottaminen maksaa käyttämällä sanamuotoa ”Varoitus! Lainan ottaminen maksaa” tai vastaavaa sanamuotoa. Varoituksen tarkka sanamuoto kuuluu siten kansallisen liikkumavaran piiriin. Kuluttajansuojalain 7 luvun 8 a §:n mukaan varoituksen sisällöstä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Ehdotuksen mukaan varoitus muotoiltaisiin kuluttajaluottodirektiivissä ehdotetun mukaisesti niin, että sana ”laina” kuitenkin korvattaisiin laissa muutoinkin käytetyllä käsitteellä ”luotto”.

3.2 Valtioneuvoston asetus luotonantajien ja luotonvälittäjien ammatillisista vaatimuksista eräissä kuluttajaluotoissa

Kuluttajaluottodirektiivin 33 artiklan mukainen vaatimus kuluttajaluottojen myöntämiseen ja välittämiseen osallistuvan henkilöstön tietämyksestä ja pätevyydestä on uusi. Myös ne kansallisen lain säännökset, joilla direktiivin säännös pannaan osaltaan täytäntöön, ovat uusia. Niinpä valtioneuvoston asetuskin olisi uusi, ja sillä pantaisiin osaltaan täytäntöön kuluttajaluottodirektiivin 33 artikla.

Vastaavanlainen tietämys- ja pätevyysvaatimus on kuitenkin asuntoluottodirektiivin 9 ja 29 artiklassa, jotka on osaltaan pantu täytäntöön luotonantajien ja luotonvälittäjien ammatillisista vaatimuksista asunto-omaisuuteen liittyvissä kuluttajaluotoissa annetulla valtioneuvoston asetuksella (1031/2016). Kyseisessä valtioneuvoston asetuksessa säädettyt vähimmäisvaatimukset perustuvat asuntoluottodirektiivin liitteen III mukaisiin vähimmäisvaatimuksiin.

Kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvien kuluttajaluottojen osalta ehdotetaan säädettävän pääasiallisesti samanlaisista vaatimuksista kuin asetuksessa 1031/2016. Koska esityksen mukaista valtioneuvoston asetusta ei sovellettaisi asunto-omaisuuteen liittyviin kuluttajaluottoihin, siinä ei kuitenkaan säädettäisi asunto-omaisuutta, kiinteistöjä koskevia rekistereitä tai asuntomarkkinoita koskevista tietämysvaatimuksista.

4 Pääasialliset vaikutukset

Ehdotetulla sääntelyllä ei ole vaikutuksia valtiontalouteen eikä muita merkittäviä vaikutuksia. Kuluttajaluottodirektiivin täytäntöönpanon pääasiallisia vaikutuksia on arvioitu hallituksen esityksen HE 120/2025 vp osiossa 4.2.

5 Lausuntopalaute

[Täydennetään lausuntokierroksen päätyttyä.]

6 Säännöskohtaiset perustelut

6.1 Valtioneuvoston asetus luottosopimuksesta kuluttajalle annettavista tiedoista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

1 §. *Ennen luottosopimuksen tekemistä annettavat tiedot.* Pykälän muutoksella pantaisiin osaltaan täytäntöön kuluttajaluottodirektiivin 10 artikla, jossa säädetään ennen sopimuksen tekoa annettavista tiedoista. Valtioneuvoston asetuksen 1 liitteen I osan mukaiset tiedot vastaisivat kuluttajaluottodirektiivin liitteessä I olevan I osan mukaisia tietoja, jotka luetellaan direktiivin 10 artiklan 3 kohdan a–g alakohdassa. Samalla tavalla asetuksen 1 liitteen II osan tiedot vastaisivat direktiivin liitteessä I olevan II osan eli 10 artiklan 3 kohdan h–l alakohdan tietoja, asetuksen 1 liitteen 1 kohdan tiedot direktiivin liitteessä I olevan 1 kohdan eli 10 artiklan 5 kohdan ensimmäisen alakohdan a, b, d, i ja m alakohdan ja 9 kohdan tietoja, asetuksen 1 liitteen 2 kohdan

tiedot direktiivin liitteessä I olevan 2 kohdan eli 10 artiklan 5 kohdan ensimmäisen alakohdan c ja e–h alakohdan tietoja ja asetuksen 1 liitteen 3 kohdan tiedot direktiivin liitteessä I olevan 3 kohdan eli 10 artiklan 5 kohdan ensimmäisen alakohdan j–l ja n–q alakohdan tietoja. Asetuksen 1 liitteen 4 kohdan mukaiset tiedot vastaisivat direktiivin liitteessä I olevan 4 kohdan tietoja. Pykälää sovellettaisiin sen sanamuodon mukaisesti kuluttajansuojalain 7 luvun 9 §:n soveltamisalaan kuuluviin kuluttajaluottoihin eli pääosaan kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvista kuluttajaluotoista ja 7 a luvun soveltamisalaan kuuluviin asuntovakuudellisiin kuluttajaluottoihin.

Pykälän *1 momentilla* pantaisiin osaltaan täytäntöön kuluttajaluottodirektiivin 10 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta, 2 ja 3 kohta, 5 kohdan ensimmäinen alakohta, 9 kohta sekä 10 kohta, jossa säädetään siitä, ettei artiklaa sovelleta tavaroiden toimittajiin tai palveluiden suorittajiin, jotka toimivat luotonvälittäjinä vain sivutoimisesti.

Pykälän *2 momentilla* pantaisiin osaltaan täytäntöön kuluttajaluottodirektiivin 10 artiklan 3 ja 4 kohta.

Pykälän *3 momentilla* pantaisiin osaltaan täytäntöön kuluttajaluottodirektiivin 10 artiklan 5 kohta.

Pykälän *4 momentilla* pantaisiin täytäntöön kuluttajaluottodirektiivin 10 artiklan 6 kohdan toinen alakohta.

Pykälän *5 momentilla* pantaisiin osaltaan täytäntöön kuluttajaluottodirektiivin 2 artiklan 8 kohdan b alakohta.

2 §. Ennakkotiedot puhelinmyynnissä. Pykälällä pantaisiin täytäntöön osaltaan kuluttajaluottodirektiivin 10 artiklan 7 kohta, jossa säädetään puhelinviestinnässä annettavista vähimmäistiedoista, joita ovat direktiivin säännöksen mukaan 10 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut tiedot. Pykälällä pantaisiin osaltaan täytäntöön myös 10 artiklan 10 kohta. Pykälää sovellettaisiin sen sanamuodon mukaisesti kuluttajansuojalain 7 luvun 10 §:n soveltamisalaan kuuluviin kuluttajaluottoihin eli pääosaan kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvista kuluttajaluotoista ja 7 a luvun soveltamisalaan kuuluviin asuntovakuudellisiin kuluttajaluottoihin.

3 §. Ennen luottosopimuksen tekemistä annettavat tiedot maksujärjestelysopimuksissa. Pykälällä pantaisiin täytäntöön kuluttajaluottodirektiivin 11 artikla, jossa säädetään 2 artiklan 6 ja 7 kohdassa tarkoitetuista luotoista annettavista ennakkotiedoista. Valtioneuvoston asetuksen 2 liitteen I osan mukaiset tiedot vastaisivat kuluttajaluottodirektiivin liitteessä II olevan I osan mukaisia tietoja, jotka luetellaan 11 artiklan 2 kohdan a–g alakohdassa. Samalla tavalla asetuksen 2 liitteen II osan tiedot vastaisivat direktiivin liitteessä II olevan II osan eli 11 artiklan 2 kohdan h–l alakohdan tietoja, asetuksen 2 liitteen 1 osan tiedot direktiivin liitteessä II olevan 1 kohdan eli 11 artiklan 4 kohdan a, f ja h alakohdan tietoja, asetuksen 2 liitteen 2 osan tiedot direktiivin liitteessä II olevan 2 kohdan eli 11 artiklan 4 kohdan b ja c alakohdan tietoja ja

asetuksen 2 liitteen 3 osan tiedot direktiivin liitteessä II olevan 3 kohdan eli 11 artiklan 4 kohdan d, e, g ja i–l alakohdan tietoja. Asetuksen 2 liitteen 4 kohdan mukaiset tiedot vastaisivat direktiivin liitteessä II olevan 4 kohdan tietoja. Pykälää sovellettaisiin sen sanamuodon mukaisesti kuluttajansuojalain 7 luvun 41 §:n soveltamisalaan kuuluviin kuluttajaluottoihin eli niin kutsuttuihin maksujärjestelysopimuksiin.

Pykälän *1 momentilla* pantaisiin osaltaan täytäntöön kuluttajaluottodirektiivin 11 artiklan 1, 2 ja 4 kohta.

Pykälän *2 momentilla* pantaisiin osaltaan täytäntöön kuluttajaluottodirektiivin 11 artiklan 2 ja 3 kohta.

Pykälän *3 momentilla* pantaisiin täytäntöön kuluttajaluottodirektiivin 11 artiklan 4 kohta.

4 §. *Maksujärjestelysopimuksia koskevien ennakkotietojen antaminen puhelimitse.* Pykälän muutoksella pantaisiin täytäntöön osaltaan kuluttajaluottodirektiivin 11 artiklan 6 kohta, jossa säädetään puhelinviestinnässä annettavista vähimmäistiedoista, joita ovat direktiivin säännöksen mukaan 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut tiedot. Pykälän muutoksella pantaisiin osaltaan täytäntöön myös 11 artiklan 8 kohta. Pykälää sovellettaisiin sen sanamuodon mukaisesti kuluttajansuojalain 7 luvun 42 §:n soveltamisalaan kuuluviin kuluttajaluottoihin eli niin kutsuttuihin maksujärjestelysopimuksiin.

4 a §. *Asuntoluottoja koskevien ennakkotietojen antaminen puhelimitse.* Pykälä olisi uusi mutta vastaisi sisällöltään voimassa olevan asetuksen 4 §:n 3 momenttia. Muutos olisi yksinomaan lakitekninen. Sillä pantaisiin osaltaan täytäntöön asuntoluottodirektiivin 14 artiklan 10 kohta, jossa säädetään puhelinviestinnässä annettavista vähimmäistiedoista, joita ovat direktiivin säännöksen mukaan liitteessä II olevan A osan 3–6 kohdassa tarkoitetut tiedot. Valtioneuvoston asetuksen 3 liite vastaa direktiivin liitteessä II olevaa A osaa, ja mainittua liitettä ei muutettaisi. Pykälää sovellettaisiin sen sanamuodon mukaisesti kuluttajansuojalain 7 a luvun soveltamisalaan kuuluviin asuntoluottoihin.

5 §. *Kuluttajaluottosopimuksessa mainittavat tiedot.* Pykälällä pantaisiin osaltaan täytäntöön kuluttajaluottodirektiivin 21 artikla, jossa säädetään luottosopimukseen sisällytettävistä tiedoista, ja asuntoluottodirektiivin 23 artiklan 6 kohta, jossa säädetään valuuttaluottojärjestelyistä ilmoittamisesta luottosopimuksessa. Pykälää sovellettaisiin sen sanamuodon mukaisesti muihin kuluttajaluottosopimuksiin kuin asuntoluottosopimuksiin eli sekä kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluviin kuluttajaluottoihin että 7 a luvun soveltamisalaan kuuluviin asuntovakuudellisiin kuluttajaluottoihin.

Pykälän *1 momentilla* pantaisiin täytäntöön kuluttajaluottodirektiivin 21 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta.

Pykälän 2 momentilla pantaisiin täytäntöön asuntoluottodirektiivin 23 artiklan 6 kohta.

Pykälän 3 momentilla pantaisiin täytäntöön kuluttajaluottodirektiivin 21 artiklan 3 kohta.

6 §. *Käyttelytiliin liittyvässä luottosopimuksessa mainittavat tiedot.* Pykälä kumottaisiin. Sen antamiseen valtuuttava säännös, kuluttajansuojalain 7 luvun 45 §:n 3 momentti, on kumottu kuluttajansuojalain muuttamisesta annetulla lailla (31/2026). Toisin kuin kumotussa kulutusluottodirektiivissä, voimassa olevassa kuluttajaluottodirektiivissä ei ole erityisiä säännöksiä käyttelytiliin liittyvistä luottosopimuksista.

7 §. *Osamaksusopimuksessa mainittavat tiedot.* Pykälän muutoksella pantaisiin osaltaan täytäntöön kuluttajaluottodirektiivin 21 artikla, jossa säädetään luottosopimukseen sisällytettävistä tiedoista. Kuluttajaluottodirektiivissä ei säädetä erikseen yhtäältä osamaksusopimuksessa ja toisaalta muussa kuluttajaluottosopimuksessa mainittavista tiedoista, vaan näiden erottelu on kansallinen ratkaisu. Pykälää sovellettaisiin sen sanamuodon mukaisesti osamaksusopimukseen, jonka sisältönä oleva oikeustoimi, osamaksukauppa, määritellään kuluttajansuojalain 7 luvun 7 §:n 5 kohdassa.

Pykälän 1 momentti ei perustuisi kuluttajaluottodirektiiviin. Se vastaisi voimassa olevaa säännöstä.

Pykälän 2–7 momentilla pantaisiin osaltaan täytäntöön kuluttajaluottodirektiivin 21 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevan säännöksen tapaan myös eräistä sellaisista tiedoista, joiden antamista ei edellytetä kuluttajaluottodirektiivissä. Näitä olisivat pykälän 2 momentissa mainittavat eräät tiedot myyjästä ja kaupan kohteesta sekä 6 momentissa mainittava tieto osamaksutilityksissä toimivaltaisesta viranomaisesta.

7 a §. *Kuluttajaluoton mainonnassa annettava varoitus.* Pykälä olisi uusi. Sillä pantaisiin osaltaan täytäntöön kuluttajaluottodirektiivin 8 artiklan 1 kohdan mukainen säännös, jonka mukaan jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luottosopimuksia koskevaan mainontaan sisältyy selkeä ja näkyvä varoitus, jolla kuluttajat tehdään tietoisiksi siitä, että lainan ottaminen maksaa käyttämällä sanamuotoa ”Varoitus! Lainan ottaminen maksaa” tai vastaavaa sanamuotoa.

Ehdotuksen mukaan varoituksen sisältö olisi ”Varoitus! Luoton ottaminen maksaa.” Pykälää sovellettaisiin sen sanamuodon mukaisesti kuluttajansuojalain 7 luvun 8 a §:n soveltamisalaan kuuluviin kuluttajaluottoihin eli kaikkiin kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluviin kuluttajaluottoihin.

Liite 1. *Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot.* Liite olisi uusi ja vastaisi kuluttajaluottodirektiivin liitettä I, joka sillä myös pantaisiin täytäntöön. Liitteen sisältöä selostetaan edellä 1 §:n säännöskohtaisissa perusteluissa.

Liite 2. *Eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot.* Liite olisi *uusi* ja vastaisi kuluttajaluottodirektiivin liitettä II, joka sillä myös pantaisiin täytäntöön. Liitteen sisältöä selostetaan edellä 3 §:n säännöskohtaisissa perusteluissa.

6.2 Valtioneuvoston asetus luotonantajien ja luotonvälittäjien ammatillisista vaatimuksista eräissä kuluttajaluotoissa

1 §. *Luotonantajien, vertaislainanvälittäjien ja luotonvälittäjien ammatilliset vaatimukset eräissä kuluttajaluotoissa.* Pykälässä säädettäisiin kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja myöntäviä luotonantajia sekä näitä luotto- ja välittäviä luotonvälittäjiä ja vertaislainanvälittäjiä koskevista pätevyys- ja tietämysvaatimuksista. Pykälällä pantaisiin osaltaan täytäntöön kuluttajaluottodirektiivin 33 artiklan 1 ja 2 kohta.

Pykälän mukainen vaatimus koskisi kuluttajansuojalain 7 luvun 49 e §:n mukaisesti oikeushenkilömuotoisen luotonantajan ja luotonvälittäjän ylimpään johtoon kuuluvia sekä eräiden kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain 6 §:n 4 momentin mukaisesti ilmoituksen tekijää ja oikeushenkilömuotoisen ilmoituksen tekijän ylimpään johtoon kuuluvia. Kuluttajansuojalain 7 lukua ja eräiden kuluttajaluottojen välittäjistä annettua lakia koskevien perustelujen (HE 120/2025 vp, s. 116 ja 124) mukaan ylimpään johtoon olisi katsottava kuuluvan toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa, hallituksen jäsenet ja varajäsenet, hallitukseen rinnastettavan toimielimen jäsenet ja varajäsenet, vastuunalaiset yhtiömiehet sekä muut ylempään johtoon kuuluvat. Asiantuntemusvaatimus koskisi ylintä johtoa kollektiivina. Kaikilta ylimpään johtoon kuuluvilta ei siis välttämättä edellytetä luottotoiminnan tuntemusta, vaan riittää, että ylimmällä johdolla kokonaisuudessaan on tarvittava tietämys ja pätevyys ottaen huomioon luottotoiminnan luonne ja laajuus.

Pykälän *1 momentin* mukaan siinä mainitulla toimijalla olisi oltava asianmukainen tietämys ja pätevyys luottosopimusten kehittämisestä, tarjoamisesta ja myöntämisestä, luotonvälityksestä, neuvontapalvelujen tarjoamisesta sekä näihin liittyvistä kuluttajan oikeuksista. Asianmukaisuutta arvioitaisiin suhteessa toimijan toiminnan laatuun ja laajuuteen.

Tietämys olisi oltava vähintään momentissa lueteltavista seikoista. Seikat vastaisivat pitkälti kuluttajansuojalain 7 a luvun soveltamisalaan kuuluvien kuluttajaluottojen osalta asetuksessa 1031/2016 säädettyjä vaatimuksia, jotka perustuvat asuntoluottodirektiiviin.

Momentin *1 kohdassa* tarkoitettua tietämystä olisi ainakin tietämys kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvista kuluttajaluotoista ja tarvittaessa niihin liittyvistä lisäpalveluista. Tällä tarkoitettaisiin tietämystä kuluttajaluotoista yleisesti. Edelleen tällä tarkoitettaisiin tietämystä luotonantajan tarjoamien tai luotonvälittäjän välittämien luottotuotteiden ehdoista ja muista ominaisuuksista ja niiden suhteesta kuluttajansuojalain 7 luvun sääntelyyn. Tällä tarkoitettaisiin tietämystä esimerkiksi erilaisten toimien, laiminlyöntien ja tapahtumien, kuten maksuviivästyksen, viitekoron

muutoksen, luoton ennenaikaisen takaisinmaksun ja velallisen kuoleman, vaikutuksesta luottosopimukseen ja -suhteeseen.

Momentin 2 kohdan mukaan asianmukainen tietämys olisi oltava myös 1 kohdassa tarkoitettuihin luottoihin liittyvästä kuluttajansuojalainsäädännöstä ja muusta lainsäädännöstä. Kuluttajaluottoja koskevan kuluttajansuojalain 7 luvun ohella mainitun luvun soveltamisalaan kuuluviin luottoihin liittyvää kuluttajalainsäädäntöä olisivat ainakin kuluttajansuojalain yleiset säännökset samoin kuin markkinointia ja menettelyä asiakassuhteessa, sopimusehtoja, sopimuksen sovittelua ja tulkintaa sekä rahoituspalvelujen etämyyntiä koskevat säännökset sekä perintä-, korko- ja vanhentumislainsäädäntö. Muuta kohdassa tarkoitettua lainsäädäntöä olisivat ainakin alan elinkeino-oikeudellinen ja valvontaa koskeva sääntely samoin kuin oikeudenkäyntiä ja muuta riidanratkaisua, yksityishenkilön velkajärjestelyä ja ulosottoa koskeva lainsäädäntö. Edellä todetun mukaisesti tietämyksen asianmukaisuutta arvioitaisiin suhteessa toimijan toiminnan laatuun ja laajuuteen.

Momentin 3 kohdan mukaan asianmukaista tietämystä tulisi olla kuluttajien luottokelpoisuuden arviointiprosessista. Tällä tarkoitettaisiin tietämystä ainakin luottokelpoisuuden arviointiprosessin tarkoituksesta, sen tekemiseen tarvittavista tiedoista, näiden tietojen merkityksen ja paikkansapitävyyden arvioinnista sekä kuluttajan oikeuksista prosessissa.

Momentin 4 kohdan mukaan asianmukaista tietämystä tulisi olla luottomarkkinoista Suomessa. Tällaisena tietämyksenä pidettäisiin esimerkiksi yleistä kuvaa Suomen luottomarkkinoiden toimintatavasta ja tilasta sekä tietämystä Suomen luottomarkkinoihin vaikuttavasta makrovakauspoliitikasta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin pätevyyden ja tietämyksen osoittamisesta ja pitämisestä ajan tasalla. Säännöksessä tarkoitettuja soveltuvia oppiarvoja ja tutkintoja olisivat esimerkiksi oikeustieteen kandidaatin ja maisterin sekä oikeusnotaarin ja varanotaarin tutkinnot, kauppatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinnot sekä erityisesti finanssi- ja rahoitusalaan suuntautunut tradenomitutkinto. Pätevyys ja tietämys voitaisiin osoittaa myös muulla, erityisesti luottoalan, koulutuksella yhdistettynä merkitykselliseen kokemukseen.

2 §. Luotonantajien, vertaislainanvälittäjien ja luotonvälittäjien henkilöstöä koskevat ammatilliset vaatimukset eräissä kuluttajaluotoissa. Pykälässä säädettäisiin kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja myöntävien luotonantajien sekä näitä luottoja välittävien luotonvälittäjien ja vertaislainanvälittäjien henkilöstöä koskevista pätevyys- ja tietämysvaatimuksista. Tietämystä ja pätevyyttä olisi oltava 1 §:n 1 momentissa tarkoitetuista seikoista siltä osin ja siinä määrin kuin olisi tarpeen henkilön tehtävässä. Pykälällä pantaisiin osaltaan täytäntöön kuluttajaluottodirektiivin 33 artiklan 1 ja 2 kohta.

Pykälän mukainen vaatimus koskisi luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 luvun 12 a §:n 3 momentin mukaisesti luottolaitoksen palveluksessa olevia ja muutoin luottolaitoksen lukuun toimia henkilöitä, jotka osallistuvat kuluttajansuojalain 7 luvun so-

veltamisalaan kuuluvien luottojen myöntämiseen, sekä niitä henkilöitä, joiden välittömän johdon ja valvonnan alaisina edellä tarkoitetut henkilöt toimivat. Vaatimus koskisi myös eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain 10 §:n 4 momentin mukaisesti niitä kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia luottoja myöntävän luotonantajan tai tällaisten luottojen vertaislainanvälittäjänä toimivan palveluksessa olevia ja muutoin sen lukuun toimivia henkilöitä, jotka osallistuvat luottojen myöntämiseen tai vertaislainanvälitykseen, sekä niitä henkilöitä, joiden välittömän johdon ja valvonnan alaisina edellä tarkoitetut henkilöt toimivat. Samoin vaatimus koskisi kuluttajansuojalain 7 luvun 49 e §:n mukaisesti luotonantajan ja luotonvälittäjän henkilöstöä sekä eräiden kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain 10 §:n 2 momentin mukaisesti luotonvälittäjän henkilöstöä. Henkilöstön käsite määritellään kuluttajansuojalain 7 luvun 7 §:ssä ja eräiden kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain 2 §:ssä.

3 §. Voimaantulo. Valtioneuvoston asetus tulisi voimaan samaan aikaan muiden kuluttajaluottodirektiivin täytäntöön panemiseksi annettujen säännösten kanssa 20 päivänä marraskuuta 2026.

7 Voimaantulo

Asetusten ehdotetaan tulevan voimaan samaan aikaan kuin muut kuluttajaluottodirektiivin täytäntöön panemiseksi annettavat säännökset eli 20 päivänä marraskuuta 2026.

Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetukset luottosopimuksesta kuluttajalle annettavista tiedoista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta sekä luotonantajien ja luotonvälittäjien ammatillisista vaatimuksista eräissä kuluttajaluotoissa.